

24letni mesarski pomočnik Rudolf Buršič iz Stare vasi pri Vidmu ob Savi.

Zastrupljenje s plinom. Z ogljikovim dioksidom se je smrtno zastrupil 16. t. m. 18letni ključavničarski vajenec Fran Bitenc v Ružni pri Kranju. Cevi na stranišču so zamrznile in sta jih hotela vajenec ter mojster odtaliti z majhno pečico, katero sta pustila zakurjeno in se odstranila. Čez nekaj časa je šel vajenec pogledat, a se ni več vrnil živ, ker so ga omamili in zastrupili plini.

Kaj pravite? Bil je pust in že minul. Pustni dan, tako ponekod pravijo, mora vsak, naj bo mlad ali star, zaplesati. Tako se včasih godi. Ljudje, katere zelo pete srbijo, res ne morejo preživeti pustnega dne, ako se ne zavrté. A žalibog da moramo slišati, da se kakšna hiša, ki je na glasu kot krščanska, spremeni v plešišče in se igra harmonika in plešejo fantje in dekleta in to gledata oče in mati. Kaj pa pravite k temu, očetje in matere? Na prižnicah se povdarja, da je ples velika nevarnost za mladino. Ni torej pravilno, da krščanski starši to pripuščajo svoji in okoliški mladini ter celo pospešujejo, ker jim dajo hiše na razpolago.

Pazite na svoje podpise! V zadnjem času romajo na kmetih od hiše do hiše neznani ljudje in na razne načine skušajo dobivati od kmečkih ljudi denar. Mnogi se dajo s sladkimi besedami zva-bit na limanice in dajo svoj podpis za stvari, ki niso pravilne in dobre. Opetovano opozarjamo vse naše čitatelje, naj strogo pazijo, za kako zadevo in kateri osebi podpišejo kako listino. Bodite s tujimi ljudmi, ki pridejo v vašo hišo, sicer prijazni, kolikor je treba, a svojega podpisa ne dajte nikomur, ako ga dobro ne poznate in ako niste sami dovolj prepričani, da je stvar, za katero hoče od vas podpis, res dobra. Svojega podpisa, ki ga nosi neznan človek na kaki listini, ne moreš več zbrisati in v večini slučajev lahko imaš radi nepremišljenega podpisa neljube in včasih celo drage posledice. Prijatelji, povejte to tudi vsem drugim!

Atera »Eksportne kmetijske zadruga« ter »Vzajemne pomoči«, Mariborski glavni zastopnik »Vzajemne zavarovalnice« in posmrtninske zavarovalnice »Karitas« Franjo Žebot nas prosi, da objavimo sledeče: »Nekateri brezvestni agentje in neuki ljudje spravljajo »Vzajemno zavarovalnico« v zvezo s takozvano »Eksportno« in v »Vzajemno pomočjo« v Lju-

bljani, pri katerih se je vršila pred kratkim preiskava. Naše zavarovalnice vpludno opozarjamo, da naš zavod z »Vzajemno pomočjo«, »Eksportno kmetijsko zadrugo« in sličnimi ustanovami nima ničesar skupnega. »Vzajemna zavarovalnica« je redna zavarovalnica ter sloni njeno delovanje na zavarovalno-tehnični podlagi. Glavni zastop »Vzajemne zavarovalnice« in posmrtninsko-življenske zavarovalnice »Karitas«, Maribor, Loška ulica 10.

Preselitev in povečanje znane Jančičeve manufakturne trgovine v Mariboru. Kakor je razvidno iz oglasa v tej številki našega lista, se je trgovec z manufakturno Karel Jančič na Aleksandrovi c. 11, ki slovi v najširši mariborski okolici po dobrem blagu, nizkih cenah in točni postrežbi ter uživa zlasti med našimi kmetovalci najboljši sloves, preselil v znatno večje prostore v isti hiši, kjer se je nekoč nahajala znana Grubišcheva manufakturna trgovina. Podjetnemu in solidnemu trgovcu iskreno čestitamo ter ga našim čitateljem in naročnikom kar najtopleje priporočamo!

Iz Celja se nam poroča, da se vrši od 15. II. do 25. III. 1932 velika odprodaja manufakturnega blaga in perila v veletrgovini **Franč Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15,** po zelo znižanih cenah.

Kdor potrebuje okrepčila, posebno kdor je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevimi El-saffludom, tem preizkušenim domačim sredstvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 8 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Rešeno vprašanje: Ker se vedno vprašuje, kje bi se moglo dobro blago za oblačilo po nizki ceni kupiti, se Vam v to svrhu toplo in iskreno priporoča manufakturna in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju, Gosposka ulica 2. Ta trgovina je na bolj skritem mestu in morate zato paziti na sliko sv. Antona, katera je izvešena nad trgovino. Na vsaki način Vam je v veliko korist, da si pred nakupom, ko pridete v Celje, pogledate veliko zalogo, in se, kar je važno, o cenah prepričate. Sami pa tudi veste, da se pri današnjem pomanjkanju denarja mora štediti. Pozdravlja Vas: Anton Brumec. 267

*

Kaj se godi v Rusiji?

Splošnega položaja v Rusiji ne poznamo. Ruski listi prinašajo pisma, v katerih dotičniki opisujejo položaj v svoji ožji okolici. Včasih sovjeti sami prinašajo neugodna poročila in celo sovjetski mogotci tu in tam priznavajo nered in pomanjkljivosti. Iz vsega tega smemo

sklepati, da položaj v Rusiji nikakor ni rožnat vkljub vsemu hvalisanju komunistov in njihovih somišljenikov. Naj tukaj slede nekatera poročila ruskih listov iz zadnjega časa.

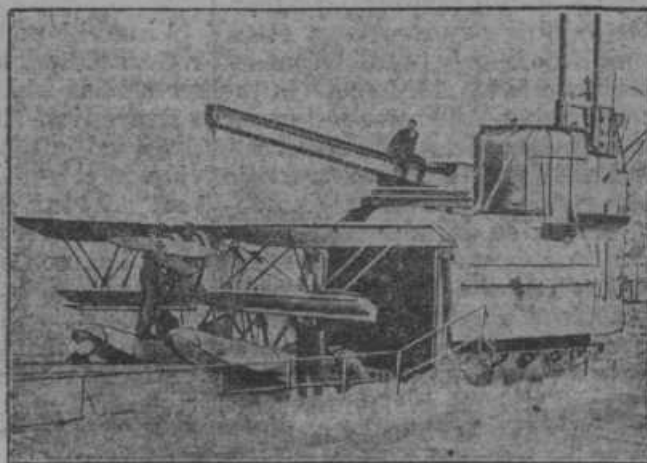
Iz severnega Kavkaza poroča neko pismo, kako tam vabijo kmete, da bi se prostovoljno pridružili kolhozu (skupnemu gospodarstvu). Kateri tega ne storijo, tem pa sovjetska oblast naloži tako visok davek, da ga ne more plačati. Potem pa pride nekega dne povelje, da se mora kmet z ženo in otroci izgnati iz hiše. Vse mu vzamejo: poslopja, živino in zemljo, njega samega pa navadno pošljejo na sever ali v Sibirijo na prisilno delo v gozdovih. Tam dela pri slabi hrani, dokler je zdrav. Ko pa omaga ali zboli, se nihče več ne briga zanj. Na deset in deset tisoče ruskih kmetov je tako žalostno umrlo pri prisilnem delu.

Položaj kmetov je strašen. Če ne gre v kolhoz, ga pritiskajo z davki in nazadnje z izgonom. Če pa stopi v kolhoz, mora vse oddati, celo še samega sebe in neha biti svoboden človek. Postane suženj tuje volje ter mora delati neč in dan za sovjetsko vlado. Vlada mu da tudi hrano in obleko. Jesti mora to, kar mu dajo, in obleko nosi, kakoršno dobi. Tako se dela prostovoljni vstop v sovjetski kolhoz.

No, velik del ruskega naroda hoče pa imeti svojo lastnino. Vsaj nekaj hočejo imeti, da bi s tem svobodno razpolagali in da bi sami gospodarili z ženo in otroci. Zato je v nekaterih kolhozih velik odpor proti vladi. Sovjeti so mislili, če bodo uničili velike kmete, srednje in male pa potisnili v kolhoze, da bodo zatrli s tem njihovo kmečko mišljenje. — Upali so, če bodo kmetje brez svoje lastnine, da jih bo prešinilo socijalistično mišljenje in da bodo postali sovjetski vladi poslušen proletarijat.

Toda grdo so se ukani. Nasilno v kolhoze organizirani kmetje niso izgubili svojega kmečkega mišljenja, marveč so začeli svoje koristi skupno ščititi v kolhozih. To nasprotstvo do vlade je bil glavni vzrok, da je sovjetska vlada prejela od kolhozov lani 600 milijonov pudov manj zrna, kot je bilo proračunjeno.

Nič boljši ni položaj v industriji. Da bi se začeta dela dokončala, zato je potreben inozemski kapital. Tega je dose-daj sovjetska vlada od Evrope tudi dobivala. Toda težka finančna in gospo-

Potopljena angleška podmornica »M 2«. Levo: potapljač se poda v globočino do ponesrečene podmornice. — Desno: Podmornica »M 2« se je potopila, ker je pilot pri dviganju prehitro odprl vrata za izhod letala.

darska kriza v Evropi bo sovjetom vsako nadaljno pomoč onemogočila. Sulimov sam je na nekem shodu v Moskvi izjavil: Da se nadaljuje naša industrializacija, je potrebna pomoč inozemskega kapitala. Nek ruski list pripomni k tem besedam: Če bi inozemski kapital ne podpiral boljševikov, bi komunizem v Rusiji bil že davno pal.

V Rusiji se zdaj ustvarja nek nov razred ljudi in sicer dobro plačanih uradnikov in višjih delavcev. Ti imajo okus po denarju in zlozmem življenju. Njihovo mišljenje ni več socialistično, marveč buržujsko. Med njimi in ostalo gladno maso delovnega ljudstva je veliko nasprotje. Da se ta nova buržuazija tudi rada zabava, je razvidno iz tega, da so za časa carja bila v Moskvi le 4 gledališča, zdaj jih je pa 9.

Poročajo tudi, da je po sovjetski statistiki v preteklem letu bilo zaprtih nad 600 božjih hramov raznih veroizpovedanj ter okrog 1400 duhovnikov in menihov je bilo poslanih v izgnanstvo na Solovečke otoke. Vkljub temu priznava »Brezbožnik«, da versko življenje med ruskim ljudstvom napreduje in še celo med komsomolci. »Brezbožnik« se razburja, da se komsomolci v cerkvah poročajo, pojejo v cerkvenih pevskih zborih in hodijo celo na božja pota.

Zalostno vlogo igra Rusija v sedanji kitajsko-japonski vojni. Zdi se kakor da bi ne znala varovati svojih koristi. Ruski kmetje si želijo vojno, ker ob tej priliki upajo vreči obrovražene boljševike. Toda vlada je noče. Baje se je Stalin izrazil: Pol Sibirije oddam, a bojeval se ne bom. Boljševiki ne marajo vojne, ker nimajo denarja in se bojé za svoj obstoj. Sploh po mnenju sovjetskih mogotcev ruska armada nima naloge braniti čast in koristi Rusije, marveč braniti, utrjevati in širiti komunizem.

A. K.

Vinogradno kolje, cepano, žagano in okroglo, kakor tudi vsake debelosti rezan les od smreke, bora in macesna, prodaja ali zamenja za izborna kvalitetna vina Gnilšek, trgovina z vinom in lesom v Mariboru, Rzlagova 25. 249

Kuluk.

O tej stvari je tudi razpravljala odbor, izvoljen iz sredine banovinskega sveta v Ljubljani. Ta odbor je predložil na seji banovinskega sveta 18. februarja tale sklep: »Odprava kuluka se naj izvrši ob istočasnem izenačenju sreskih cestnih doklad vsaj v kolikor gre za kritje izdatkov za redno vzdrževanje banovinskih cest. Kuluk se da odpraviti s 15% dokladami na neposredne davke, vprašanje sreskih cestnih doklad pa spraviti na pravičnejšo osnovno s tem, da se za prispevanje h kritju izdatkov za redno vzdrževanje cest določi enotna 10% doklada za vse sreze dravske banovine. Iz naslova odprave kuluka in rednega vzdrževanja cest se naj pobira skupaj 25% nadomestna doklada na državne neposredne davke. Hkratu naj se maksimirajo cestne doklade, ki so obreme-

njevale sreze dozda z dokladami do 45%, z 20odstotno doklado, ki se ne sme nikjer prekoračiti.«

Zasajenje golin v vinogradu.

Golin v vinogradu seveda ne smemo trpeti! Skrbeti moramo, da se dragoce na zemlja v vinogradu kar najbolj izkorišča.

Če so večje goline, to je, da kar več trt manjka na enem mestu, potem najboljše nasadimo goline z eno- ali dvoletnimi cepljenkami.

Lahko pa nadomeščamo posamezne propadle stare trte (če so zlahtnih sort) v starejših nasadih z grobanicami, s čimer podaljšamo življenje in povoljno rodovitnost starih vinogradov na najcenejši in najzanesljivejši način. Grobanice rodijo že v prvem letu, nelepe luknje v vinogradu izginejo in nasad se kmalu lepo izenači. Take grobanice rodijo s starimi trtami vred celo vrsto let, predno jih trsna uš uniči, ali pa celo preživijo druge nepogrobane trte starega nasada.

Lahko pa goline tudi zasadimo na novo z ameriškimi podlagami, ki smo jih cenili na zeleno. V tem slučaju trse pogrobimo na njih mestu in tam tudi pučimo.

Nikakor pa ne smemo vzeti trto šmarnico kot podlago za poznejšo cepljenje. Šmarnica se jemlje kot podlaga odnosa se precepljuje izjemoma le tedaj, če že imamo šmarnični nasad in ga hočemo spremeniti v zlahtni nasad s precepljanjem z zlahtnimi domačimi sortami, ker se nam vidi škoda, da bi vso šmarnico kar naenkrat izsekali in spet začeli s popolnoma novim zasajanjem. Če hočete zasaditi ameriške trte in jih pozneje na zeleno ceniti in pogrobati, potem vzemite podlago Rupestris Goethe št. 9.

Če pa hočete goline izpolniti s cepljenkami, eno- ali dvoletnimi, vam priporočamo sorte beli burgundec in silvanec, cepljene na Rupestris št. 9. Sicer pa radi čistega (v sortah enotnega) nasada zasadite najboljše s sortami, s katerimi je vinograd že zasajen.

Vinska razstava v Ljutomeru.

Vinarski podružnici v Ljutomeru in v Gornji Radgoni priredite dne 9. marca 1932 vinski sejem in razstavo vina v dvorani g. Julija Strasserja, gostilničarja v Ljutomeru. Na poskušnjo bodo vina iz celega ljutomerskega sreza, pa tudi sosedni ormoški okoliš bo zastopan. Ljutomer je po svojem starem slovesu kot center ljutomerskih gor in v novejšem času kot križišče železnic za tako prireditve zelo pripraven. Zaradi tega obstoja za vinski sejem in za razstavo veliko zanimanje med vinogradniki ter tu- in inozemskimi kupci. Vabijo se vsi vinogradniki iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradgonskega in štrigovskega vinskega okoliša, da razstavijo svoja vina, kajti na ta način jih bodo vinski kupci mogli poskusiti

ter se prepričati o izvrstni kakovosti letošnjega ljutomerskega. Vinski producenti v omenjenih okoliših, ki žele razstaviti svoja vina, naj to prijavijo najkasneje do 25. februarja 1932 v pisarni mestne občine Ljutomer. Istotam se sprejema vino za razstavo, ki se mora poslati do 5. marca t. l. in sicer od vsake sorte tri steklenice po 1/2 litra. Kdor nima primernih steklenic, jih dobi pri mestni občini, kjer se dobe tudi vsa natančnejša pojasnila. Na izbiro bodo izvrstna vina iz mešanih nasadov, kakor tudi sortna vina in vse vrste najfinjših specialitet iz celega vinskega okoliša. — Opozarjamo vse interesente — vinske trgovce, gostilničarje in druge, da si ogledajo vinsko razstavo ter se sami prepričajo o izborni kakovosti tukajšnjega pridelka in enako tudi o zelo ugodnih cenah.

Kriza je segla tudi med trsničarje. — Radi nemosne vinske krize bodo vinogradniki že letos izkrčili in opustili vinograde v nižjih in slabjših legah ter jih nadomestili s sadovnjaki in drugimi kulturami. Naši trsničarji so s tem prišli tudi v krizo, ter ne morejo cepljenk prodati. Na tisoče cepljenega trsja bode ostalo letos v javnih in privatnih trsničah neprodanega, četudi se je cena trsja močno znižala. Za sedanje razmere, ko vino ne gre nikamor, je res pametno, da se vinska trta v slabih, nizkih in senčnih legah opusti. Princip naših vinogradnikov mora biti: Vinsko trto v dobre lege in same fine vrste! — Drevesničarji pa pravijo, da imajo letos dovolj odjemalcev.

Ptujska okolica. V sedanji hudi gospodarski krizi bi morali razni stanovi eden drugega podpirati. Najhujšo krizo preživlja sedaj vinogradništvo. Cena vina je taka, da se na splata več obdelava vinogradov. Več večjih vinogradnikov je na robu propada. Manjšim vinogradnikom pa bi lahko ptujski okoliški gostilničarji olajšali njihov položaj, če bi od njih kupovali vino. Toda en del gostilničarjev v ptujski okolici kupuje vino ali od ptujskih veletrgovcev, ali pa v Haložah. Domači vinogradniki, ki svojega vina ne morejo prodati, naj bi pa potem pili tisto vino, ki ga za nizko ceno kupijo od ubogih Haložanov. Plasec teh vrst misli, da je tu na mestu naš pregovor: roka roko umije. Kakor ti z nami, tako mi s teboj! Haložanom privoščimo, da prodajo svojo kapljico, a mi bi jo tudi radi prodali. Za to pozor, ptujski okoličani! Kdor ni z nami, je zoper nas, tako mislite, ko hodite mimo gostiln, ki nočejo točiti naše domače vinske kapljice!

Dramlje. Podružnica Sadjarskega in vinarskega društva v Dramljah je priredila v dneh 31. I. do 2. II. t. l. prvo vinsko razstavo s sejmom. Na razstavi so bila po 95 vzorcih zastopana vsa najboljša drameljska vina ter deloma tudi iz vinorodnih krajev celjskega sreza. Razstava je bila vse dneve lepo obiskana in je v prvi vrsti moralno, deloma pa tudi gospodarsko dobro uspela. Poleg doma-

Nemudoma si nabavite v Cirilovih prodajalnah v Mariboru nad vse zanimivo in krasno povest: »S strelo in plinom«. Stane samo 10 Din. Tam se dabi tudi krasna svetopisnenska povest: »Kraljica Esterav«. Stane 15 Din.